

HUMANISTISCHE PERSDIENST

BLEYENBURGSTRAAT 1, UTRECHT

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

VERSCHIJNT PERIODIEK - ABONNEMENTSPRIJS fl. 3.- PER JAAR

Bij publicatie van gegevens, welke de Persdienst uit andere bladen heeft overgenomen, dient de oorspronkelijke bron te worden vermeld. — Postgiro No 304960 t.n.v HUMANISTISCH VERBOND te UTRECHT — Telefoon K 3400-10163

21 Januari 1954

3e Jaargang Nr. 1.

AAN DE LEZERS VAN DE HUMANISTISCHE PERSDIENST

Doordat er zich met ingang van 1 Januari 1954 nieuwe mogelijkheden voordoen in onze algemene publiciteitsdienst, met name door het frequenter verschijnen van "MENS EN WERELD", hebben wij gemeend ook in de opzet van de "HUMANISTISCHE PERSDIENST" enige wijzigingen te moeten aanbrengen.

Tot nu toe heeft de inhoud van de "HUMANISTISCHE PERSDIENST" in hoofdzaak bestaan uit de rubriek "Van alle Kanten" met zo nu en dan een rubriek "UIT EIGEN KRING". Beide rubrieken waren aan de ene kant onvolledig en aan de andere kant gedeeltelijk duplicaten van rubrieken in andere humanistische organen.

In de nieuwe opzet zal

- (a) van de rubriek "Van Alle Kanten" een deel worden overgeheveld naar de rubriek "Ge-PERS-te Berichten" in "MENS EN WERELD", een nieuwe voortzetting van de vroegere rubriek "Actualiteiten". Die Persstemmen die minder geschikt zijn voor "MENS EN WERELD" maar toch van belang voor het humanistische kader zullen in de rubriek "Van Alle Kanten" worden ondergebracht, terwijl daarnaast bij voorkomende gelegenheden ook Persoverzichten zullen worden opgenomen, ter recapitulatie van belangrijke discussies rondom het humanisme.
- (b) in de rubriek "Uit Eigen Kring" worden afgezien van een poging tot eigenlijke "nieuwsgeving". Deze eigelijke nieuwsgeving kan beter geschieden in de eigen daartoe bestemde organen van de humanistische organisaties, en bij voorkomende actuele gelegenheden rechtstreeks per communiqué worden verstrekt aan de landelijke en provinciale pers. (Voor het "hete" nieuws is immers een "HUMANISTISCHE PERSDIENST" in de huidige vorm minder geschikt). In de rubriek "Uit Eigen Kring" kan dan iets uitvoeriger worden ingegaan op bepaalde Gebeurtenissen in Eigen Kring die in de afzonderlijke humanistische organen minder goed tot hun recht zouden komen, terwijl daarnaast enkele nog op handen zijnde gebeurtenissen van belang kunnen worden gesignaleerd.
- (c) een nieuwe rubriek "Over Ons Werk" in het leven worden geroepen, waarin beschouwende artikelen zullen worden opgenomen over ons werk in de verschillende humanistische organisaties. Deze artikelen worden langs deze weg onder de aandacht gebracht van de bevriende pers (landelijke en provinciale dag- en nieuwsbladen), die deze artikelen kunnen overnemen tegen vergoeding van f.10.-- per bladzijde.

Moge ook in deze nieuwe opzet de "HUMANISTISCHE PERSDIENST" er in slagen in de gestegen behoefte aan duidelijke voorlichting over het humanisme te helpen voldoen.

=====

1. De Vrijdenker, 23-XII, heeft weer eens critiek op het Humanistisch Verbond, ditmaal naar aanleiding van een reactie van "Mens en Wereld" (Sept. '53) op een verzet van Prof. Raeymakers tegen beperkende maatregelen tegen de al te snelle toename van de wereldbevolking. De Vrijdenker meent ", volkomen juist ! Maar als het H.V. samenwerking met de kerken wenst, moet het daartegenover niet steeds optreden als "de vriend die feilen toont", want dergelijke vrienden al spoedig als vijanden beschouwd". Wij zouden graag dezelfde raad aan de Vrijdenker willen geven (Red. Persdienst). De Vrijdenker, 7-I, heeft in extens het artikel van Dr. Huygens uit "Mens en Wereld" (Dec. '53) overgenomen.
2. Het Eindhovens Dagblad, 3-XI, publiceerte een zeer belangrijk artikel over een "Enquête over onkerkelijkheid. Van geloof tot ongelooft is maar drie stappen". De enquête is "ergens in Nederland gehouden door pater X". "De voorlopige indruk werd verkregen, dat men zich geen illusies mag maken over geloof en geloofsleven bij onkerkelijken. Degene, die zich losmaakt van de kerk, vervalt, in de praktijk van het dagelijkse leven, zo goed als altijd tot volslagen ongeloof. Meer dan restjes van een vaag Godsbegrip, in vele, bizarre vormen, blijven nauwelijks over. Daartegenover werd echter de indruk verkregen, dat men zich vooral ervoor moet hoeden, onkerkelijkheid en on-gelovigheid voor gelijkkluidend te verklaren met on-zedelijkheid. Wat wel als vaststaand feit kan worden aangenomen, is het snelle tempo waarin zich het proces der ont-kerkelijking voltrekt. Van alle ondervraagden was driekwart der grootouders nog lid van een kerkgenootschap; van de ouders de helft; van de ondervraagden zelf was één kwart vroeger nog lidmaat van een kerk geweest; en op het moment van de ondervraging had 100% voor 100% gebroken met elke kerk. In alle gevallen had het proces der ont-kerkelijking zich dus binnen drie generaties, of korter, voltrokken".
Het resultaat van deze enquête is dus in schril contrast met de veel verbreide opvatting dat onkerkelijken nog verlangend zouden zijn naar de kerk terug te keren en dat herkerstening gemakkelijk gaat. De consequenties van het niet te stuiten proces der ont-kerkelijking zijn uitermate belangrijk.
3. Het Dagblad van Noord Limburg, 23-XII, merkt op dat de humanisten niet willen erkennen, "dat Christus, dat is de tweede Persoon der Allerheiligste Drie-Eenheid, Zijn goddelijke natuur met onze menselijke natuur in de Eenheid van Zijn Goddelijke Persoon verenigd heeft.... In dat systeem (het humanisme) heeft een Voorzienigheid, heeft God, als beloner van het goede en straffer van het kwade; een hemel, een hel; zonde, genade; H. Kruisoffer, H. Misoffer, H. Sacramenten; Christus als de "Weg, de Waarheid en het Leven" - heeft dat alles geen plaats". Het blad vraagt zich pathetisch af "Wat betekent voor het moderne humanisme het Kerstfeest, Pasen, Pinksteren, Hemelvaart, om van de heiligenfeesten maar te zwijgen. Wat betekent Maria?.... Het is bedroevend te moeten constateren, dat, nu, na zovele eeuwen Christendom, er nog mensen zijn, die met gesloten ogen dat Christendom als een "quantité négligeable" voorbijgaan", en het besluit met uit te roepen: "Het Kerstfeest alleen al is ruim voldoende om te laten zien, hoe on-dit is- hoe anti-menselijk het moderne humanisme is".
Wij vinden het bedroevend te moeten constateren hoe na zovele eeuwen Christendom nog Christenen op deze manier het Kerstfeest gedenken.
4. Intussen wordt de stelselmatige propaganda tegen het humanisme in de kringen van de K.A.B. met alle kracht voortgezet.
Het Eindhovens Dagblad, 9-I, kondigt aan dat van 11 t/m 15 Januari hierbij de "Romeinse preekmethode" wordt toegepast. "De vijf onderwerpen 1. Is God goed en rechtvaardig? 2. Is de Kerk een bemoeial of een Moeder? 3. Moderne huwelijksproblemen. 4. Is doorbraak op elk terrein verantwoord? 5. De Kerk en het Humanisme, worden behandeld door de paters A. van Schalen en A. Krouwels van de Franciscanerorde".

Voor de K.A.B. in de parochie St. Ludgerus hield kapelaan J.H. Klasen een uiteenzetting over "Humanisme en Socialisme" (Utrechts Kath. Dagblad, 6-I), en voor de K.A.B. te Tegelen hield pater Dr. van Bilsen O.F.M. een lezing over "Ontkerstening en Humanistisch Verbond" (Dagblad van Noord Limburg, 7-I).

Van een correspondent uit Valkenswaard ontvingen we enkele gegevens over een lezing van pater Van Gelooven, M.S.C. uit Tilburg voor de K.A.B. te Valkenswaard, op 7 Dec. '53. Hierin werd o.m. beweerd "dat er al voor de oorlog een Humanistisch Verbond was. Alleen welgestelde heren horen ertoe". De pater somde als leerstellingen van het Hum. Verbond op: "De mens is het hoogste. Godsdienst is een overwonnen standpunt. Dopen mag pas worden toegestaan op 18-jarige leeftijd. Bijzonder onderwijs is uit den boze. Geslachtelijke gemeenschap voor het huwelijk is toegestaan".

5. Dat men in de Mijnstreek nog meer tot dergelijke laster-propaganda in staat is bewijst het pamfletje ACTIE-RADIUS, Steeds wijder verspreid maandelijks orgaan van de Stichting "Actie-radius Limburg", Postbus 4, Heerlen, dat wij van een correspondent uit Hoensbroek ontvingen. Wij citeren hieruit:

"Humanistische ondermijners.

Daar heb je b.v. het maatschappelijk werk der humanisten: Humanitas, dat in de Mijnstreek zijn zetel heeft in het Heerlense Meezenbroek. Het doet aan gezinszorg. Het organiseert een St. Nicolaas-actie én een Kerstactie voor kinderen, bejaarden en armlastigen. Is dat alles dan niet goed? Is het niet goed moeders in gezinnen te helpen, die ziek zijn; kinderen, bejaarden en armlastigen een fijn St. Nicolaasfeest of een echt Kerstfeest te bereiden?

Maar luister nu eens goed: WANNEER TWEE HETZELFDE DOEN, DAN WILLEN ZIJ NOG NIET HETZELFDE BEREIKEN.

Humanisten schakelen Christus uit ! Pas nu op ! ZIJ POGEN ALDUS HUMANISTISCH ZAND TE STROOIEN IN CHRISTELIJKE OGEN ! ! Zij doen ALSOF ! Zij maken van christelijke termen en feesten gebruik of liever MISBRUIK om goede katholieke mensen, onze goede katholieke gezinnen, in aanraking te brengen met hun ONCHRISTELIJKE levensbeschouwing. Want daar gaat het de humanisten uiteindelijk om !

Hun afgod is de rede !

Maar die waanzin is al lang een halt toegeroepen. De moderne, ECHTE wetenschap komt steeds meer tot de ontdekking, dat God bestaat. Trouwens alle grote geleerden zijn vrijwel steeds gelovige christenen geweest. Thans is er geen enkel ERNSTIG geleerde meer, die er voor uit komt, dat hij een GODDELOZE is.

De moderne humanisten geloven niet in een persoonlijke God, in IEMAND ! Zij geloven niet in de MENSWORDING. Zij geloven niet in de VERLOSSING.

Zij leren in hun geschriften, dat het gewenst is, dat er al omgang is geweest vóór het huwelijk; dat godsdienstige opvoeding van het kind tot 18 jaar UIT DEN BOZE is; dat zelfbevleking gezond is, wanneer het maar "met beetjes gebeurt; gelijk veel chocolade eten ongezond, maar zo nu en dan chocolade eten gezond is; dat het huwelijk een handelszaakje is waarbij de vrouw haar lichaam inzet in de hoop op levensonderhoud.

En gaat U maar door !

De voorzitter van het landelijke Humanitas, de socialistische oud-minister In 't Veld, heeft verleden jaar in het programmaboekje tot de kerstbazar der afdeling Mijnstreek van Humanitas geschreven, dat Humanitas "licht brengt in de duisternis".

Omdat Humanitas kinderen speelgoed brengt, bejaarden een plezierige avond, armlastigen een plezierige middag en gezinsmoeders hulp en steun.

Maar met dat alles kopen zij zich een entré-biljet tot onze gezinnen, om ze al dat humanistische klatergoud aan te bieden.

En een leven zonder Christus.

Arme humanisten

Rijke christenen !".

1. Op 12 December 1953 heeft te Doetinchem de oprichtingsbijeenkomst plaats gevonden van de nieuwe gemeenschap Doetinchem van het Humanistisch Verbond. Er waren 80 aanwezigen, waarvan er 15 toetraden als lid, zodat in totaal de gemeenschap kon starten met ruim 40 leden. Voorzitter werd de Heer G.J. Heringa, arts.
2. Ook in Veendam-Wildervank is een nieuwe gemeenschap van het Verbond opgericht. Voorzitter is J. Ploegsma, secretaresse Mej. G. van den Berg Jeths, Oosterdiep A 130 Wildervank, en penningmeester L. Draayer.
3. Bij de opening van de eerste bijeenkomst in 1954 van de gemeenschap Groningen van het H.V. op 10 Januari maakte de voorzitter P.A. Pols gewag van het feit, dat door de jongste ledenwerf-actie naar aanleiding van de motie-Stokman in de Tweede Kamer, ruim zestig nieuwe leden konden worden ingeschreven (Het Vrije Volk, Groningen, 11-I).

4. Sinterklaas, Kerstmis en Oud en Nieuw zijn op ruime schaal in humanistische kring gevierd en herdacht.

Het Sinterklaasfeest bij uitstek vond vorige maand natuurlijk weer plaats in het Kindertehuis te Ellecom. Op ruime schaal heeft de Arbeiderspers te Amsterdam de helpende hand geboden. Het Ellecom Fanfare Corps luisterde het feest op. Zaterdagmiddag 5 December vertrok de stoet uit Avegoor, Sinterklaas op een prachtig zwart paard begeleid door 4 Zwarte Pieten en de muziek. Met een toepasselijk woord werden persoonlijk door de Sint de cadeautjes aan elk kind uitgereikt, in totaal 42 kinderen van verschillende leeftijden. Spoortreinen, auto's, voetbalkousen, ballen, vulpennen, timmergereedschap, en zelfs, voor een groot meisje, een complete make-up ! Voor elk kind was er bovendien nieuwe kleding: blouse, jurk, broeken, kousen. Nog dagenlang konden de kinderen er geen woorden genoeg voor vinden.

Het Kerstfeest werd op vele manieren herdacht. In "De Ark" vond een zeer goed geslaagde Kerstbijeenkomst plaats onder leiding van J.A. Terlingen. Het waren drie dagen van bezinning en ontspanning. De Heer C.H. Schonk hield een rede getiteld "Er is toch iets... ." Terlingen droeg "Peer Gynt" van H. Ibsen voor. Er werd geluisterd naar Beethoven's Negende Symphonie, Schumann-, Brahms en Schubert-liederen gezongen door Kathleen Ferrier, via de gramfoonplaat weer tot leven gebracht. Er werd een speurtocht georganiseerd om "de boom" te zoeken, die tenslotte in huis gevonden werd. Er werden films vertoond. Het Goois Strijkkwartet gaf Haydn en Beethoven ten gehore.

Voor de gemeenschap Den Haag van het Verbond hield Dr. D.H. Prins een lezing over de betekenis van het Kerstverhaal voor de humanist.

De afdeling Amsterdam van "Humanitas" heeft een grote actie op touw gezet om de ruim 750 bij geen enkel kerkgenootschap behorende en door de Gemeentelijke Dienst van Sociale Zaken verzorgde zieken van geest een extra-gave te bezorgen met de feestdagen, die een belangrijke verlichting betekende van de zorgen in hun gezinnen.

Het Humanistisch Thuisfront heeft op zijn manier bijgedragen door in de humanistische militaire tehuizen de voorraden te verstevigen, zodat men de jongens die paraat moesten blijven een flink stuk Kerstgezelligheid heeft kunnen vergoeden, terwijl naar alle mogelijkheden werd gezocht om de vrouwen en verloofden van militairen voor niets, of hoogstens voor een appel en een ei, in de buurt van hun soldaat te doen overnachten.

Ter gelegenheid van het Nieuwe jaar las de voorzitter van het Verbond op Zondag 3 Januari voor de VARA-microfoon de traditionele Nieuwjaarsbrief voor. Op ruime schaal hebben de nieuwsbladen in kortere of langere artikelen hiervan gewag gemaakt.

Ook in verschillende gemeenschappen werden ter gelegenheid van het Nieuwe jaar bijeenkomsten gehouden. In Nijmegen sprak Dr.

- A. Saalborn over "Levend Humanisme", voor de gemeenschap Voorburg/Rijswijk de Heer M.A. Reinalda, Commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht, in Utrecht Mevrouw A.J. Groenman-Deinum uit Assen, hoofdbestuurslid, over "Verlangen naar Vrijheid".
5. Op 9 en 10 Januari werd in "De Ark" een landelijke conferentie van geestelijke raadslieden bij de D.U.W. gehouden, onder leiding van de Heer C.H. Schonk uit Deventer, waarbij Dr. Ir. D.R. Mansholt, directeur van de D.U.W. een rede hield over "Nieuwe vormen en een nieuwe geest in en om de D.U.W.".
6. Samenvatting van het Openbaar Gesprek tussen de Heren Dr. B.M.I. Delfgauw (Katholiek), Ds. G. van Leeuwen (Protestant Christelijk) en Dr. D.H. Prins (Humanist), georganiseerd door de gemeenschap Den Haag van het Humanistisch Verbond, gehouden op 12 Januari 1954.

Het bleek dat alle gesprekspartners een belevenis kenden, welke zij met het begrip "openbaring" konden aanduiden.

Voor Dr. Prins is "openbaring" een innerlijke beleving, waardoor de mens iets ontdekt van de bron waaruit hij leven kan, welke hem de zin en de opgave van het leven doet beseffen en waardoor hij iets gewaar wordt van de achtergrond van zijn bestaan, zowel als van de wereld waarin dat bestaan zich afspeelt.

Voor Ds. van Leeuwen en Dr. Delfgauw bleek de "openbaring" onverbrekkelijk te zijn verbonden met de figuur van Christus. Voor alle drie is de openbaring een belevenis welke de gehele persoon raakt, heeft zij dus een existentieel element, hoewel Dr. Delfgauw van mening was dat dit element voor hem toch van een totaal verschillend karakter is dan voor Dr. Prins.

Dr. Delfgauw was n.l. van oordeel, dat het niet allereerst gaat om de innerlijke belevenis, maar om het feit dat er iets wordt voorgehouden om beleefd te worden. Er is een van buiten komend element, volgens deze spreker, dat hij wilde aanduiden als de derde dimensie, waartegenover de opvatting van Dr. Prins dan slechts twee dimensies zou vertonen.

Dr. Prins kon zich met deze vergelijking niet verenigen. Uitdrukkingen als: "van binnen uit", "van buiten af", "immanent en transcendent", zijn slechts beelden die geen adequate formulering geven, volgens Dr. Prins. Soms heeft de mens het gevoel, dat het uit hemzelf komt, soms, dat het van buiten af komt. Men kan dat niet onderbrengen in een algemeen geldige formulering of voor ieder geval toereikende beeldspraak.

Tussen Dr. Delfgauw en Ds. van Leeuwen vertoonde zich eveneens een verschil in opvatting omtrent de openbaring. Voor Ds. van Leeuwen is de openbaring gelegen in de persoon van Jezus Christus, in wie wij God ontmoeten. De Bijbel is van deze openbaring Gods in Jezus Christus een authentiek getuigenis, doch zijn functie is slechts een dienende. Het gaat niet om het Boek maar om de Persoon.

Voor Dr. Delfgauw is de openbaring zelf gelegen in de Heilige Schrift en de Overlevering, zoals deze worden voorgehouden door de Heilige Kerk, die de zuiverheid van de openbaring behoeft.

Openbaring leidt tot geloof. Ook dit punt konden de gesprekspartners wel onderschrijven, al bleek dit geloof bij allen anders geaard te zijn.

Dr. Prins onderscheidde twee betekenissen van het woord "geloven" te weten: A. vertrouwen, B. voor waar houden. Volgens Dr. Prins kan openbaring leiden tot geloof in de betekenis van vertrouwen (ik vertrouw, geloof, dat het leven zin heeft) maar niet tot geloof in de betekenis van "voor waar houden". Voor Dr. Prins kan openbaring leiden tot geloof in Christus in de zin van vertrouwen in de gestalte

van Christus. zoals die voor ons oprijst uit het Evangelie.. verhaal, zonder dat enig feitelijk gegeven omtrent Christus voor historisch "waar" behoeft te worden gehouden.

Deze redenering bestreed Dr. Delfgauw. Voor hem leidt openbaring tot de aanvaarding van de feitelijke en historische persoon van Christus en tot het voor waar houden van de feitelijke gegevens, welke Bijbel en Overlevering, behoed door de Heilige Kerk, over Hem verstrekken. In de persoon van Christus komen vertrouwen en voor waar houden samen. Dr. Delfgauw erkende verschil in beleving van de verschillende dogmata. Ook de Katholiek beleeft niet alle dogmata even hevig, maar ook wanneer hij deze niet beleeft houdt hij ze niettemin voor waar, hij zoekt de fout bij zichzelf.

Ds. van Leeuwen nam een tussen positie in. Volgens hem is het verschil tussen Protestant en Katholiek, dat bij de Katholiek het vertrouwen in Christus en het voor waar houden van de formuleringen omtrent Hem eist. De Protestant behoeft niet alle formuleringen te aanvaarden. Niettemin spreekt voor de Protestant bij de benadering van Christus het Evangelie mee. Ds. van Leeuwen achtte de historiciteit van Christus niet irrelevant. Het getuigenis omtrent Christus spreekt de mens zozeer aan, dat hij Zijn historiciteit voor waar houdt.

Het geloof leidt tot getuigen tegenover derden. Ook dit aanvaardden de gesprekspartners wel, doch de wijze van getuigen bleek onderling te verschillen.

"Wij dragen Christus uit naar de ander", zei Dr. Delfgauw. Volgens Ds. van Leeuwen geschiedt dit uitdragen zonder pretentie. Men wil de ander graag laten delen in wat men zelf heeft mogen beleven.

Dr. Prins kon zich met deze laatste visie wel verenigen, maar met dit voorbehoud, dat het getuigenis geschiedt op voet van gelijkheid. Het is niet zo dat de één uitdraagt en de ander ontvangt. Beiden dragen uit en beiden ontvangen. Men toetst aan elkaar en ontdekt aan elkaar. Er is geen maatstaf, aldus Dr. Prins, voor juistheid en diepte van elkanders belevenis. Zo kunnen wij met Christenen, Mohammedanen, Boedisten, enz. op voet van gelijkheid het gesprek voeren.

Volgens Ds. van Leeuwen kan men toch niet alle zekerheden opgeven bij het begin van het gesprek.

Dr. Prins is huiverig voor het doen van vaste uitspraken. "Ik heb steeds vastgehouden, dat het leven zin heeft, maar de nadere explicatie was op iedere leeftijd anders".

Ds. van Leeuwen stelde tenslotte het geloof in de mens aan de orde.

Volgens Ds. van Leeuwen is de tegenstelling: de Christen gelooft in God, de Humanist in de mens te simpel. Het Evangelie stelt de mens op een hoog plan. God is in Christus mens geworden en heeft zich aldus aan de mensheid geopenbaard. Wij kunnen niet in God geloven buiten de mens om, aldus Ds. van Leeuwen, en hierin ligt wellicht een aanknopingspunt met de Humanisten.

Ook Dr. Prins was van oordeel dat de tegenstelling tussen Christen en Humanisten niet zo absoluut is. Er zijn toch ook Christen-Humanisten. Trouwens, als men zegt dat de Humanist in de mens gelooft moet men niet in de eerste plaats denken aan de mens, die ons telkens weer uit de hand valt. Uit onze overtuiging dat de mens telkens weer zoekt naar de geestelijke achtergrond van het leven, blijkt, dat wij hem op een hoger niveau stellen.

Dr. Delfgauw bestreed de mening van Dr. Prins. Volgens deze spreker zijn de Christenen, die zich Humanist noemen, in geheel andere zin Humanist dan de Humanisten. Voor de Christen betekent humanisme: men wordt meer mens, naarmate men God meer als boven menselijk erkent. God en Christus komen in de mens te zamen en daardoor wordt de mens tot het hoogste plan opgetrokken. Doordat de Humanist God en Christus

ontkent,voert hij de mens van zijn ware mens zijn af, aldus Dr. Delfgauw.

Dr. Prins aansluitende hierbij formuleerde zijn opvatting aldus: de mens wordt meer mens, naarmate hij meer openstaat voor de geestelijke achtergrond der dingen, welke hij in zijn "openbarende"belevingen heeft ontdekt. Komen zo de uiteenlopende standpunten elkaar iets nader?

Volgens Dr. Delfgauw ligt in dit openstaan de mogelijkheid van het geloof in Christus besloten.

Met dit standpunt kon Dr. Prins zich alleen verenigen als men geloof opvat in de zin van vertrouwen en niet in de zin van "voor waar houden" van alle dogmata aan de persoon van Christus verbonden.

Volgens Dr. Delfgauw kan echter uit het vertrouwen in Christus het voor "waar houden" van hetgeen omtrent Hem is overgeleverd voortvloeien. Dr. Delfgauw merkte tenslotte nog op dat Christus voor hem de Verlosser is van de gehele mensheid en zelfs van de Kosmos. Men moet tot een uitspraak komen vond deze spreker.

Dr. Prins heeft geen bezwaar tegen uitspraken mits men die steeds als een voorlopige beschouwt. Een algemeen geldige uitspraak kan ik niet doen, aldus Dr. Prins.

Ds. van Leeuwen zei hierop, niet mijn uitspraak is algemeen geldig maar de uitspraak van Hem over wie ik spreek.

Dr. Prins: ".....maar over Wie je alleen uit eigen ervaring zou kunnen spreken.

Hierna werd door de gesprekleider het sein tot beëindiging gegeven.

(De artikelen in deze rubriek zijn speciaal geschreven voor de "HUMANISTISCHE PERSDIENST". Overname in andere bladen kan geschieden tegen f. 10.-- per bladzijde).

=====

GEZINSVERZORGING IN AMSTERDAM

Reeds lang bestond in Amsterdam de behoefte om tot zelfstandige arbeid op het terrein der "Gezinsverzorging" te komen van de zijde van "Humanitas".

Bij het naslaan der archieven bleek, dat al in 1949 door het toenmalige bestuur grote rapporten hierover zijn samengesteld. De plannen konden niet worden uitgevoerd, omdat men geen kans zag het tekort, dat onvermijdelijk moest ontstaan, op te vangen. Bij de plaatselijke overheid was dit vraagstuk ook in studie, waarvan de huidige subsidieregeling het resultaat genoemd mag worden. Hoe was toen de praktijk?

Na de oorlog werden door middel van Volksherstel - Amsterdam (t.w. in 1946 en 1947) ernstige pogingen gedaan om tot een algemeen overkoepelende organisatie voor gezinsverzorging te geraken. Deze pogingen mislukten echter. Enerzijds was hiervan de toen nog heersende onzekerheid op het gebied der financiën de oorzaak, zoals in het jaarverslag 1948 van Volksherstel Afd. Gezinsverzorging wordt opgemerkt.

Echter is vooral het feit, dat de diverse geestelijke groeperingen toch een eigen organisatie wensten wel de voornaamste oorzaak van het niet tot standkomen der voorgenomen overkoepelende stichting. Deze eigen organisaties zijn dan ook gevormd en zo hebben we thans organisaties op kerkelijke grondslag, naast de algemene. Hieruit blijkt, dat ook bij deze tak van het maatschappelijk werk de levensbeschouwing uitgangspunt is.

Is er nu dan ook nog behoefte aan een organisatie van de zijde van "Humanitas" ?

In zijn algemeenheid kan deze vraag reeds met ja worden beantwoord, omdat er nog een grote - en groeiende - behoefte is aan gezinsverzorging in het algemeen. Maar in het bijzonder moet op de behoeftevraag met ja geantwoord worden, omdat de algemeen aanvaarde grondslag van het werk der gezinsverzorging het vanzelfsprekend doet zijn, dat een organisatie voor maatschappelijk werk als "Humanitas", in deze arbeid wordt betrokken.

Het is ook volkomen in overeenstemming, zowel met de ontwikkeling der geestelijke stromingen in ons land, waarbij het buitenkerkelijk humanisme zijn plaats meer en meer gaat innemen, als bij de daarbij aansluitende ontwikkeling van het maatschappelijk werk.

De plannen bleven voorlopig rusten. De afdeling groeide in ledental, zij het niet zo hard als velen wensten. Zij nam nieuwe taken op zich. Inmiddels gaven nieuwe subsidieregelingen meer perspectief. Bovendien werd de algemene organisatie voor gezinsverzorging kleiner, zodat langs deze kant de mogelijkheden voor buitenkerkelijken om hulp te vinden bij ziekte van de huisvrouw sterk verminderden. Het gevolg van een en ander was ook, dat enige grote bedrijven zelf gezinsverzorgsters in dienst namen om hulp te bieden in gezinnen van leden van hun personeel.

Het afdelingsbestuur vond, dat toen de tijd gekomen was het vraagstuk opnieuw onder de loupe te nemen. Een kleine commissie werd benoemd, die tot haar genoegen het

bestuur kon voorstellen om per 1 Februari 1954 te starten met een eigen organisatie voor gezinsverzorging. De financiële mogelijkheden kregen namelijk een hechtere basis door een overeenkomst met een groot bedrijf.

Deze overeenkomst houdt in, dat "Humanitas" op zich neemt de gezinsverzorging ten behoeve van de leden van het personeel van dit bedrijf, waarvoor het bedrijf de nodige financiële steun geeft. Hiernaast wordt een organisatie met contribuërende leden opgebouwd, waarvoor reeds een aantal leden van de afdeling zich bij de eerste oproep als lid opgaf.

Door deze samenwerking is het mogelijk om te beginnen met 1 leidster (gediplomeerd maatschappelijk werkster) en 6 gezinsverzorgsters). Dit aantal is voor een stad als Amsterdam veel te klein. Wij veronderstellen dan ook, dat zodra de verzorging meerdere bekendheid zal hebben verkregen, de afdeling genoodzaakt zal zijn meerdere verzorgsters in dienst te nemen. Buiten deze krachten dient een administratieve functionaris te worden aangesteld.

Blijft over het ruimte-probleem. Het kantoor van Amsterdam is klein behuist. In 2 kamers is gevestigd de administratie van de afdeling, terwijl er spreekuren worden gehouden door 3 maatschappelijke werksters, als leidsters van resp. de algemeen maatschappelijke zorg, het Bureau voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden, gerepatriëerdenzorg, en waarbij dan met ingang van 1 Februari nog de leidster van de gezinsverzorging gevoegd moet worden.

In samenwerking met het Centraal Bureau hopen we echter binnen niet al te lange tijd nieuwe ruimte te betrekken, waardoor de diensten van onze afdeling beter gehuisvest zullen zijn.

Alles is nog in een beginstadium, doch het gehele bestuur ziet hierin een verdere uitgroei van de afdeling, die naar het hoopt, thans de plaats en het ledental zal krijgen, die in verhouding staat tot het grote aantal buitenkerkelijken in Amsterdam.

J. Kampmeyer.

15.1.1954

JHV

=====